

Số: 39 /BC-BPC

Hà Nội, ngày 27 tháng 6 năm 2024

BÁO CÁO THẨM TRA

**Tờ trình và dự thảo Nghị quyết về việc thống nhất chủ trương ban hành
Đề án nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy
và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025,
định hướng năm 2030**

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương, thực hiện phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Pháp chế HĐND Thành phố đã tổ chức thẩm tra Tờ trình số 178/TTr-UBND ngày 14/6/2024 của UBND thành phố Hà Nội và dự thảo Nghị quyết về việc thống nhất chủ trương ban hành Đề án tổng thể về nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025, định hướng năm 2030.

Trên cơ sở Tờ trình của UBND Thành phố, căn cứ các tài liệu liên quan và ý kiến thảo luận, Ban Pháp chế báo cáo HĐND Thành phố kết quả thẩm tra như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ PHÁP LÝ BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT

1. Sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Công tác phòng cháy chữa cháy (PCCC) và cứu nạn, cứu hộ (CNCH) đóng vai trò quan trọng trong đời sống an sinh, xã hội của quốc gia, của từng địa phương, từng hộ gia đình và người dân. Chính vì vậy, đây luôn là nội dung được quan tâm chỉ đạo của Trung ương và mỗi địa phương và được thể hiện qua các văn bản chỉ đạo của Bộ Chính trị, Quốc hội, Chính phủ, Thành ủy Hà Nội. Trên cơ sở thực tiễn công tác PCCC và CNCH, ngày 18/5/2021, Ban Bí thư đã ban hành Kết luận số 02-KL/TW về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy. Thành ủy Hà Nội đã ban hành Chỉ thị số 25-CT/TU ngày 20/9/2023 về “Tiếp tục tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn thành phố Hà Nội trong tình hình mới”; HĐND Thành phố cũng đã ban hành nhiều nghị quyết liên quan đến công tác PCCC trên địa bàn Thành phố¹.

¹ Nghị quyết số 26/NQ-HĐND ngày 22/9/2023 của HĐND Thành phố về các biện pháp tăng cường công tác PCCC và CNCH trên địa bàn thành phố Hà Nội; Nghị quyết số 05/2022/NQ-HĐND ngày 06/7/2022 của HĐND Thành phố quy định việc xử lý các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về phòng cháy và chữa cháy trên địa bàn thành phố Hà Nội được đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực; Nghị quyết số 16/2021/NQ-HĐND ngày 08/12/2021 của HĐND thành phố Hà Nội quy định mức hỗ trợ thường xuyên đối với các chức danh Đội trưởng, Đội phó Đội dân phòng tại thôn, tổ dân phố trên địa bàn thành phố Hà Nội

Thủ đô Hà Nội có tổng diện tích khoảng 3.359,82 km², gồm 30 quận, huyện, thị xã, 579 xã, phường, thị trấn, 5.377 khu dân cư; dân số thường xuyên sinh sống và tạm trú khoảng 10 triệu người, mật độ dân cư đông đúc, đặc biệt tập trung tại các quận nội thành, thành phần kinh tế xã hội đa dạng. Hà Nội hiện có 159.780 cơ sở thuộc diện quản lý về PCCC, trong đó, có 8.261 cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ, 01 cảng hàng không quốc tế, 08 cảng sông, 10 khu công nghiệp, khu công nghệ cao, 70 cụm công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và trên 500 khu dân cư, làng nghề có nguy cơ cháy, nổ cao. Trong khi đó, điều kiện hạ tầng, giao thông, nguồn nước liên quan phục vụ chữa cháy, CNCH chưa đồng bộ để đáp ứng với tốc độ phát triển kinh tế xã hội; nhận thức, ý thức trong công tác PCCC, CNCH của một bộ phận cấp ủy, chính quyền địa phương (*nhất là cấp phường, xã*), người đứng đầu cơ sở và người dân chưa cao. Vì vậy, trong những năm qua, tình hình cháy, nổ trên địa bàn Thành phố vẫn diễn biến phức tạp, khó lường. Trong 10 năm (2013-2023) xảy ra 4.459 vụ cháy, 18 vụ nổ, trên 8.000 vụ sự cố nhỏ khác gây nhiều thiệt hại về người và tài sản. Đáng chú ý, trong số các vụ cháy gây hậu quả nghiêm trọng, có những vụ xảy ra tại loại hình không thuộc diện quản lý về PCCC².

Mặc dù vậy, trong 10 năm qua, công tác PCCC và CNCH vẫn luôn được lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH tổ chức thực hiện nghiêm túc, nhanh chóng, kịp thời. Thống kê trong 10 năm (2013 - 2023), lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH Thành phố nhận được tổng cộng 1.284 tin CNCH³ và tổ chức cứu, hướng dẫn thoát nạn cho hơn 1.000 người và tìm được 239 thi thể nạn nhân. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, nhiều vụ việc, lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH gặp khó khăn trong việc tiếp cận hiện trường để tổ chức giải cứu nạn nhân nên thời gian qua đã có nhiều vụ việc có số lượng nạn nhân tử vong cao; lực lượng dân phòng, lực lượng PCCC cơ sở, lực lượng PCCC chuyên ngành chưa phát huy được hết vai trò, năng lực trong công tác CNCH.

Bên cạnh đó, trong thời gian qua, tiến độ xử lý đối với các công trình vi phạm PCCC theo Nghị quyết số 05/2022/NQ-HĐND còn chậm do gặp nhiều bất cập, vướng mắc; quân số, biên chế cho các Đội PCCC và CNCH chưa đáp ứng được yêu cầu, tình hình thực tế công việc; chế độ chính sách cho lực lượng Chữa cháy, CNCH chưa tương xứng với mức độ nguy hiểm của nghề nghiệp; quy hoạch và xây dựng hạ tầng cơ sở chưa đáp ứng được yêu cầu của công tác PCCC và CNCH; kinh phí, phương tiện trang bị cho Cảnh sát PCCC và CNCH cơ bản chưa đáp ứng được yêu cầu; việc đầu tư cho lực lượng dân phòng, lực lượng PCCC cơ sở, PCCC chuyên ngành còn hạn chế...

Căn cứ các chỉ đạo của Trung ương và Thành phố, từ thực tế công tác điều hành quản lý của chính quyền các cấp, nhận thức của nhân dân, từ thực trạng công tác PCCC, CNCH của Thành phố thời gian qua; việc thông qua “Đề

² Nhà ở hộ gia đình, đặc biệt là nhà dạng ống; nhà ở kết hợp sản xuất kinh doanh trước thời điểm ban hành Nghị định số 136/2020/NĐ-CP; nhà ở nhiều căn hộ chưa được quy định cụ thể về phân loại và quản lý theo Luật Xây dựng và theo Luật PCCC).

³ Mắc kẹt 232 vụ; đuối nước 216 vụ; tự tử 204 vụ; tai nạn giao thông, cứu hộ giao thông 187 vụ, vụ việc khác (điện giật, sập đồ cấu kiện xây dựng, cây đổ...) 445 vụ;

án về nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025, định hướng năm 2030” với các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm, đột phá, các nhiệm vụ định kỳ thường xuyên là cần thiết; nhằm tạo hành lang pháp lý vững chắc cùng với cơ chế vận hành thống nhất, đồng bộ từng bước tháo gỡ, giải quyết những tồn tại, bất cập, khó khăn, vướng mắc trong công tác PCCC và CNCH của Thành phố; đồng thời khai thác tối đa nguồn lực của địa phương góp phần nâng cao năng lực và đảm bảo an toàn PCCC, CNCH của Thủ đô đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ phục vụ phát triển kinh tế xã hội trong tình hình mới.

2. Căn cứ pháp lý

- Luật Tổ chức chính quyền địa phương quy định nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp tỉnh trong lĩnh vực quốc phòng, an ninh, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội (điểm a, khoản 7, Điều 19).

- Luật Phòng cháy và chữa cháy; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy; Nghị định số 136/2020/NĐ-CP của Chính phủ về quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Phòng cháy và chữa cháy;

- Nghị quyết số 99/2019/QH14 của Quốc hội khóa XIV về tiếp tục hoàn thiện, nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về phòng cháy và chữa cháy; các văn bản chỉ đạo của Thành ủy, các Nghị quyết của HĐND liên quan đến công tác PCCC và CHCN.

Thực hiện các căn cứ pháp lý nêu trên, việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết về chủ trương ban hành “Đề án nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025, định hướng đến năm 2030” là đầy đủ cơ sở pháp lý và đúng thẩm quyền.

II. VỀ NỘI DUNG CỤ THỂ

1. Hồ sơ dự thảo Nghị quyết

- Hồ sơ trình đã đảm bảo theo quy định, gồm: (1) Tờ trình số 178/TTr-UBND ngày 14/6/2024 của UBND thành phố Hà Nội và dự thảo Nghị quyết về việc thống nhất chủ trương ban hành Đề án nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025, định hướng năm 2030; (2) Dự thảo Đề án nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025, định hướng năm 2030; (3) Các ý kiến góp ý và tiếp thu của cơ quan soạn thảo trong quá trình xây dựng Đề án.

- Nội dung dự thảo Nghị quyết: phù hợp với nội dung Tờ trình của UBND Thành phố.

- Về thể thức: đảm bảo theo quy định tại Nghị định 30/2020/NĐ-CP ngày 05/3/2020 của Chính phủ về công tác văn thư.

2. Về các bước xây dựng Đề án

Việc xây dựng Đề án đã được UBND Thành phố Hà Nội ban hành tại Kế hoạch số 183/KH-UBND ngày 10/8/2021 về việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 50/NQ-CP ngày 20/5/2021 của Chính phủ và Chương trình số 14-CTr/TU ngày 31/5/2021 của Thành ủy về thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng gắn với thực hiện Nghị quyết Đại hội XVII Đảng bộ Thành phố. UBND Thành phố đã thành lập Tổ soạn thảo Đề án, xây dựng Đề cương và hoàn thiện Dự thảo Đề án.

Ngày 11/7/2022 Thường trực Thành ủy đã họp, bàn về đề xuất ban hành Đề án của Ban Cán sự Đảng UBND Thành phố và thống nhất chủ trương ban hành Đề án. Trên cơ sở đó, UBND Thành phố đã tổ chức nhiều cuộc hội thảo để đóng góp vào nội dung Đề án; gửi xin ý kiến và tiếp thu ý kiến góp ý của Cục Cảnh sát PCCC và CNCH, Trường đại học PCCC, các sở, ban, ngành và các chuyên gia trong lĩnh vực PCCC và CNCH. Ngày 30/11/2023, Ban Thường vụ Thành ủy đã họp thống nhất chấp thuận thông qua chủ trương, các biện pháp, cơ chế, chính sách trước khi ban hành Đề án. Ngày 05/12/2023, tại kỳ họp HĐND Thành phố lần thứ 14, 05 tổ đại biểu HĐND Thành phố đã tổ chức thảo luận về việc xây dựng, ban hành Đề án. UBND Thành phố đã chỉ đạo Công an Thành phố tiếp thu nghiêm túc, tối đa các ý kiến chỉ đạo của Thường trực Thành ủy, Ban Thường vụ Thành ủy, ý kiến đóng góp của các Tổ đại biểu HĐND Thành phố để chỉnh sửa, bổ sung nội dung Đề án. Ngày 07/6/2024, Ban Thường vụ Thành ủy đã họp, thống nhất về tính cấp thiết và các nội dung dự thảo Đề án theo Tờ trình của Ban cán sự Đảng UBND Thành phố và giao UBND Thành phố trình HĐND Thành phố xem xét, thống nhất chủ trương ban hành Đề án⁴. Như vậy, quá trình xây dựng Đề án, UBND Thành phố đã thực hiện đầy đủ trình tự, thủ tục theo quy định; nghiêm túc tiếp thu ý kiến chỉ đạo của Thường trực, Ban Thường vụ Thành ủy, ý kiến của đại biểu HĐND Thành phố và ý kiến góp ý các cơ quan, đơn vị có liên quan.

3. Nội dung của Đề án

Quá trình xây dựng Đề án được UBND Thành phố chỉ đạo nghiên cứu công phu, chặt chẽ. Nội dung Đề án gồm 04 phần đã thống kê, phân tích, đánh giá khá đầy đủ thực trạng công tác PCCC và CNCH trên địa bàn Thành phố; trong đó tập trung phân tích về thực trạng công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành và triển khai thực hiện; thực trạng cơ sở hạ tầng, lực lượng, phương tiện phục vụ chữa cháy và CHCN; thực trạng về nhận thức, ý thức về PCCC và CHCN và kết quả các mặt công tác cụ thể. Phân tích các mặt tồn tại, hạn chế, nguyên nhân chủ quan và khách quan, từ đó đề xuất 05 nhóm giải pháp với 13 nhiệm vụ trọng tâm, đột phá, vừa là các giải pháp cần triển khai ngay, vừa là các giải pháp lâu dài trên cơ sở bám sát các yêu cầu thực tiễn trong quá trình thực hiện các biện pháp nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn PCCC và CHCN trên địa bàn Thành phố. Bên cạnh 05 nhóm giải pháp với 13 nhiệm vụ trọng tâm, đột phá nêu trên; dự thảo Đề án cũng đề ra 05 nhiệm vụ định kỳ, thường xuyên: (1) Tham mưu hoàn thiện thể chế trong việc thực hiện công tác PCCC và CNCH của Thành phố; (2)

⁴ Thông báo số 1755-TB/TU ngày 17/6/2024 của Thành ủy Hà Nội

Nâng cao nhận thức, ý thức trong công tác PCCC và CNCH; (3) Nâng cao hiệu lực, hiệu quả và năng lực của các đơn vị thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PCCC và CNCH; (4) Tiếp tục cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính; (5) Đẩy mạnh ứng dụng “*công nghệ số*” trong công tác quản lý nhà nước và tăng cường công tác nghiên cứu khoa học về phòng cháy chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ.

Kinh phí thực hiện Đề án được được bảo đảm từ nguồn vốn ngân sách nhà nước, nguồn vốn địa phương và các nguồn thu hợp pháp khác theo quy định của pháp luật. Dự kiến sơ bộ khái toán kinh phí thực hiện các nhiệm vụ Đề án khoảng 26.341,45 tỷ đồng (ngân sách cấp Thành phố khoảng 13.852,67 tỷ đồng; ngân sách cấp huyện khoảng 12.488,78 tỷ đồng); trong đó, khoảng 19.959,72 tỷ đồng đã được đề xuất hoặc dự kiến kinh phí tại các Kế hoạch, Chương trình mà Thành phố đã ban hành.

4. Ý kiến của Ban Pháp chế

Thực hiện chỉ đạo của Thường trực HĐND Thành phố; Ban Pháp chế đã phối hợp với UBND Thành phố và Công an Thành phố để đóng góp ý kiến đối với các nội dung cụ thể của Đề án theo từng giai đoạn; tổ chức làm việc với Công an Thành phố, Hiệp hội PCCC và CHCN Việt Nam để làm rõ một số nội dung trong Đề án.

Ban Pháp chế thống nhất chủ trương ban hành Đề án nâng cao năng lực và bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn đến năm 2025, định hướng năm 2030, nhằm đề ra các nhiệm vụ, giải pháp thường xuyên và trọng tâm, đột phá, từng bước tháo gỡ, giải quyết những tồn tại, bất cập, khó khăn, vướng mắc, đồng thời khai thác tối đa nguồn lực của Thành phố, tập trung phát triển cho công tác PCCC và CNCH giai đoạn đến năm 2025, định hướng năm 2030.

Đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu tiếp tục hoàn thiện Đề án, trong đó lưu ý bổ sung một số nội dung sau:

(1) Rà soát, cập nhật những nội dung liên quan trong Luật Thủ đô (sửa đổi), Quy hoạch Thủ đô Hà Nội thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 và đề án Điều chỉnh Quy hoạch chung Thủ đô đến năm 2045, tầm nhìn đến năm 2065 vừa được Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 7; đặc biệt là các nội dung liên quan đến đầu tư phát triển hạ tầng phòng cháy chữa cháy (mục 2.4 của phần II) trong dự thảo Đề án đảm bảo tuân thủ định hướng phát triển hệ thống hạ tầng phòng cháy và chữa cháy của địa phương theo các Quy hoạch và các cơ chế chính sách đặc thù của Hà Nội liên quan đến công tác PCCC và CNCH được quy định trong Luật Thủ đô (sửa đổi).

(2) Tiếp tục rà soát, cập nhật bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật về PCCC và CNCH mới được ban hành; rà soát các chương trình, kế hoạch đề án của Thành phố liên quan đến công tác PCCC và CNCH, đặc biệt là Nghị quyết số 26/NQ-HĐND ngày 22/9/2023 của HĐND Thành phố về các biện pháp tăng cường công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn thành phố Hà Nội để cập nhật, bổ sung vào Đề án tạo tính thống nhất, kế thừa và tránh chồng chéo trong các văn bản của Thành phố về công tác này; tiếp tục rà soát kỹ

nguồn kinh phí trước khi quyết định ban hành Đề án, đặc biệt là kinh phí đã được đề xuất tại các Kế hoạch, Chương trình mà Thành phố đã ban hành để đảm bảo khả năng cân đối và bố trí ngân sách.

(3) Tiếp tục nghiên cứu, đề xuất những giải pháp, cơ chế, chính sách có tính đột phá thuộc thẩm quyền của Thành phố, ưu tiên những giải pháp mang tính khả thi để khắc phục các tồn tại, vướng mắc trong công tác PCCC và CNCH của thành phố Hà Nội thời gian qua; nghiên cứu đề xuất các chế độ chính sách đặc thù cho lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH của Thành phố (bao gồm cả lực lượng dân phòng, lực lượng chuyên ngành, lực lượng PCCC ở cơ sở và các tổ chức, cá nhân tình nguyện tham gia hoạt động PCCC và CNCH) để động viên và thu hút nguồn nhân lực làm công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ gắn bó lâu dài với nhiệm vụ. Trường hợp vượt thẩm quyền báo cáo Quốc hội, Chính phủ xem xét, quyết định. Đối với những cơ chế, chính sách thuộc thẩm quyền của HĐND Thành phố liên quan đến công tác PCCC và CNCH, UBND Thành phố xây dựng kế hoạch cụ thể để trình HĐND Thành phố thông qua.

III. ĐỀ NGHỊ UBND THÀNH PHỐ

1. Chỉ đạo tiếp thu ý kiến của các đại biểu HĐND Thành phố để rà soát, hoàn thiện và ký ban hành Đề án sau khi được HĐND Thành phố thông qua, đồng thời có kế hoạch cụ thể để triển khai thực hiện Đề án, đảm bảo hiệu quả, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong công tác PCCC và CNCH của Thành phố.

2. Tổ chức tuyên truyền, phổ biến Nghị quyết của HĐND Thành phố từ trong các lực lượng phòng cháy chữa cháy tới toàn thể Nhân dân, đảm bảo thực hiện Nghị quyết thực sự hiệu quả, góp phần nâng cao nhận thức của Nhân dân cũng như huy động được sự tham gia của toàn xã hội trong công tác PCCC và CNCH của Thành phố.

3. Trong quá trình thực hiện, nếu phát sinh vướng mắc, UBND Thành phố cần kịp thời tổng hợp, báo cáo HĐND Thành phố để sửa đổi, bổ sung các quy định cho phù hợp với tình hình thực tiễn triển khai tại thành phố Hà Nội.

Ban Pháp chế kính trình HĐND Thành phố xem xét quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Các Ban của HĐND TP;
- VP Đoàn ĐBQH&HĐND TP;
- Lưu: VT, BPC.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Duy Hoàng Dương